

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milady Haplové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **E. P.**, zastoupeného JUDr. Bedřichem Vymětalíkem, advokátem se sídlem Lískovecká 2089, 738 01 Frýdek – Místek, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované č. I. ze dne 18. 2. 2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 11. 2004, č. j. 17 Cad 22/2004 – 33,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 11. 2004, č. j. 17 Cad 22/2004 – 33 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované č. I. ze dne 18. 2. 2004, o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod. Při posouzení věci vycházel krajský soud především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen PK MPSV ČR) se sídlem v Ostravě ze dne 2. 9. 2004, která za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (dále jen DNZS) považovala chronické páteřové potíže multisegmentální při vadné statodynamice páteře, při pokročilých degenerativních změnách na páteři, stavu po Scheuermannově chorobě, osteopenii v oblasti páteře a svalové dysbalanci, bez paréz, svalových atrofií, bez poruch svěračů, bez myolepathických projevů, bez vyhraněné kořenové symptomatologie, bez EMG průkazu nervosvalového dráždění a poruchu hodnotila jako středně těžkou, jíž posudkově odpovídá hodnocení dle kapitoly XV., oddíl F, položky 2.c. přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. v platném znění a pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti hodnotila v horní hranici procentního pásma dané položky 40ti% s přihlédnutím ke všem chorobným stavům a charakteru dosud vykonávaného zaměstnání. Komise dále zmínila, že stěžovatel je

léčen pro až středně těžkou osteoporózu v lokalizované formě v oblasti kyčlí a v ostatních částech skeletu pro osteopenii a z lékařských nálezů ze dne 23. 9. 2003, 27. 1. 2004, 5. 4. 2004 a 7. 5. 2004 konstatovala trvající potíže s občasnými dekompenzacemi, zlepšení metabolických kostních testů po léčbě, a proto toto onemocnění nepovažovala za rozhodující příčinu DNZS. Výsledky denzitometrického vyšetření z října roku 2002 v T skóre v průměru - 2,52 v oblasti kyčlí a v oblasti páteře - 0,57 hodnotila jako normální hodnoty a stav na předloktí odpovídající jen osteopénii. Krajský soud vycházel také ze „srovnávacího“ posudku PK MPSV ČR se sídlem v Hradci Králové ze dne 20. 10. 2004, která stanovila stejnou rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jako PK MPSV ČR se sídlem v Ostravě a shodně i procentní míru poklesu schopnosti soustavně výdělečné činnosti. Prořídnutí kostí považovala za posudkově méně významné, protože nešlo o povšechné těžké postižení kostí s projevy těžké deformace páteře a dlouhých kostí, nebyla prokázána ani zvýšená lomivost kostí, ani patologické zlomeniny. Šlo pouze o lokální projevy onemocnění v oblasti kyčelních kloubů, při léčbě se zlepšující a na ostatních kostech šlo pouze o osteopenii. Na základě závěrů v těchto posudcích měl krajský soud za prokázané, že stěžovatel k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované 18. 2. 2004 nebyl plně invalidní, neboť pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti činil 40 % a nedosahoval tak zákonem požadovaných nejméně 66 % podle ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění. Pokud se týká osteoporózy konstatoval, že komise měly k dispozici veškeré nálezy týkající se této poruchy zdraví a citoval ze zpráv, že dle WHO se hodnotí průměrná hodnota a dodal, že zejména Posudková komise v Hradci Králové se osteoporózou podrobně zabývala. Soud považoval oba posudky za stěžejní, jejichž závěry nebyly v průběhu celého přezkumného řízení zpochybněny pro jejich přesvědčivost, úplnost a odbornost. Uzavřel, že stěžovatele nelze považovat za plně invalidního, proto mu tato důchodová dávka nenáleží a žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatel tvrdil důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a naplnění tohoto důvodu spatřoval v tom, že žádná ze tří posudkových komisí nevyhodnotila zdravotní poškození krčku (denzitometrické měření vykazalo osteoporózu T-3,75 - nejvážnější ze všech hodnot), ač se toho opakovaně písemně v průběhu řízení domáhal a neuvedla v jakém pásmu z hlediska procentní míry invalidity se tyto hodnoty nacházejí. V posudku pak byla hodnocena pouze zlepšující se osteoporóza v oblasti kyčlí, ale nikoliv v krčku stehenní kosti. Konstatoval-li soud sám, že se osteoporóza dle WHO hodnotí průměrnou hodnotou zjištění při denzitometrii, šlo o nesprávný závěr, protože uvedené se týká hodnocení páteře a nikoliv kyčle a krčku, jak vyplývá z lékařských nálezů a pokud soud nenechal tyto skutečnosti důsledně vyhodnotit odborníky, mohlo dojít k ovlivnění zákonnosti rozsudku. Navrhl proto, aby kasační soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření nezpochybnila kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, který vycházel z vypracovaného posudku PK MPSV ČR v Ostravě a navrhla, aby byl potvrzen.

Ze spisu Krajského osudu v Ostravě Nejvyšší správní soud zjistil tyto, pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím žalované č. I. ze dne 18. 2. 2004 byla zamítnuta žádost stěžovatele o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 39 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění s odůvodněním, že podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Frýdek – Místek ze dne 6. 11. 2003 není plně invalidní, ale jen částečně invalidní, neboť z důvodu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 35 % a nedosahuje tudíž zákonem požadovaných nejméně 66 % ve smyslu ust. § 39 téhož zákona.

Stěžovatel v žalobě namítal, že v jeho zdravotním stavu je zásadní osteoporóza, v oblasti kyčle T-2,52 a krčku T-3,75 a tyto hodnoty ukazují na vážnost zdravotního stavu, což potvrzují tabulky a jsou jediným ukazatelem pro přiznání invalidního důchodu. Žádal o porovnání naměřených hodnot v tabulkách a přiznání plného invalidního důchodu.

Z posudků PK MPSV ČR v Ostravě ze dne 2. 9. 2004 a PK MPSV ČR v Hradci Králové ze dne 20. 10. 2004 Nejvyšší správní soud zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl zdravotní stav stěžovatele dlouhodobě nepříznivý a jeho rozhodující příčinou chronické páteřové potíže na podkladě degenerativních změn a osteoporózy, hodnocené jako postižení středně těžké. Osteoporóza nebyla považována za rozhodující příčinu, resp. za posudkově méně významnou, protože v oblasti kyčlí šlo o středně těžkou poruchu, při léčbě se zlepšující a v ostatních částech skeletu pouze o osteopénii. Pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti obě posudkové komise stanovily podle kapitoly XV., oddíl F, položka 2.c. přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. v platném znění v horní hranici procentního pásma dané položky 40ti% s přihlédnutím ke všem chorobným stavům a charakteru dosud vykonávaného zaměstnání. Uzavřely, že k datu vydání napadeného rozhodnutí stěžovatel nebyl plně invalidní podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb., neboť šlo u něho o pokles schopnosti soustavně výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 33 %, nedosahoval však 66 % odpovídajících plné invaliditě a nešlo ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek. Obě komise vycházely ze zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře, dokumentace založené ve spisové dokumentaci a z předložených lékařských nálezů stěžovatelem.

Z posudkového spisu Okresní správy sociálního zabezpečení ve Frýdku – Místku Nejvyšší správní soud zjistil, že lékař této okresní správy sociálního zabezpečení posuzoval zdravotní stav stěžovatele na základě ust. § 8 zákona č. 582/1991 Sb. dne 6. 11. 2003 a po zhodnocení odborných nálezů konstatoval výrazné zhoršení jeho zdravotního stavu od posouzení 7. 8. 2002 a za hlavní příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stanovil středně těžkou formu osteoporózy s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu při T skóre -2,52 s tím, že stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole XV., oddíl C), položka 1, písm. b) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. v platném znění, a stanovil míru poklesu schopnosti soustavně výdělečné činnosti 35 %. Uzavřel, že posuzovaný není plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění, ale je částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění.

V námitkách ze dne 16. 9. 2004 k posudku PK MPSV ČR v Ostravě ze dne 2. 9. 2004 stěžovatel vytýkal úmyslné zatajování hodnoty osteoporózy krčku T-3,75 v posudku a absenci jejího posudkového hodnocení. Tytéž námitky měl vůči posudku PK MPSV ČR v Hradci Králové.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě z hlediska uplatněného důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. [dle obsahu kasační stížnosti i důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť stěžovatel v kasační stížnosti namítal neúplné posouzení zdravotního stavu v posudcích, které si soud vyžádal.

Krajský soud v Ostravě ve svém rozsudku zamítl žalobu stěžovatele jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. z důvodu, že stěžovatel k datu vydání napadeného rozhodnutí 18. 2. 2004 neplnil zákonné podmínky plné invalidity, neboť k uvedenému datu nebyl plně invalidní. Tento závěr považoval za jednoznačný, vyplývající z posudků PK MPSV ČR o jejichž přesvědčivosti, úplnosti a odbornosti nepochyboval. Na základě shora zjištěných a uvedených skutečností je Nejvyšší správní soud v hodnocení posudků PK MPSV ČR se sídlem v Ostravě a Hradci Králové, které si krajský soud k posouzení věci vyžádal, opačného názoru. Uvedeným posudkům je nutno především vytknout, že se v nich posudkové komise nevypořádaly s námitkami stěžovatele v žalobě ze dne 8. 3. 2004 ani s námitkami k posudkům v podáních ze dne 16. 9. 2004, 29. 9. 2004 a 10. 11. 2004. Neučinil tak ani soud při jednání dne 22. 11. 2004. V nich stěžovatel uváděl, že se posudkové komise ve svých posudcích při posuzování jeho osteoporózy nezmínily o osteoporóze krčku stehenní kosti, kde byla naměřena hodnota T-3,75 a domáhal se „porovnání naměřených hodnot v tabulkách“, jinak řečeno komplexního zhodnocení osteoporózy podle příslušné kapitoly přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. v platném znění. Z pohledu této námítky nejsou posudky vypracované PK MPSV ČR v Ostravě dne 2. 9. 2004 a v PK MPSV ČR v Hradci Králové dne 20. 10. 2004 neúplné. Nejvyšší správní soud je dále nucen konstatovat, že posudky jsou nepřesvědčivé nejen pro stěžovatele, ale i pro soud, neboť ani jedna z komisí v posudku neuvedla naměřenou hodnotu denzitometrického vyšetření v oblasti krčku stehenní kosti, ale ani se k postižení v této oblasti stehenní kosti nevyjádřily a tudíž nelze zjistit, zda vůbec k němu při hodnocení osteoporózy přihlédly. V posudkovém hodnocení konstatované zlepšení osteoporózy při léčbě nezbavují posudkovou komisi povinnosti vyjádřit se ke konkrétní námitce stěžovatele stran tohoto onemocnění a pro přesvědčivost závěru posudku o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu provést posudkové zhodnocení tohoto postižení, jak se ho stěžovatel v průběhu řízení domáhal. S ohledem na shora uvedené jde o neúplné a nepřesvědčivé posouzení zdravotního postižení, jímž stěžovatel trpěl ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované, protože nebyly vzaty v úvahu konkrétní námitky stěžovatele související s onemocněním osteoporózou. Pokud se soud při svém rozhodování o tyto posudky opřel, jedná se v jeho postupu o vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné stanovení míry poklesu schopnosti soustavně výdělečné činnosti stěžovatele k datu rozhodnutí žalované a v jeho důsledku nesprávné posouzení zákonných podmínek plné invalidity ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Pouze na okraj věci soud také dodává, že se ani jedna z komisí ve svém posudku rovněž nezmiňuje o tom, že hodnotila zdravotní stav stěžovatele jinak než lékař OSSZ Frýdek – Místek dne 6. 11. 2003 a tudíž v nich chybí také zdůvodnění tohoto odlišného hodnocení.

Nejvyšší správní soud shledal naplnění důvodů kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) i písm. d) s. ř. s., a proto kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrací tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem v tomto rozsudku, že dosud ve věci vypracované posudky PK MPSV ČR v Ostravě ze dne 2. 9. 2004 a PK MPSV ČR v Hradci Králové ze dne 20. 10. 2004 nelze z důvodů shora uvedených považovat za posudky úplné, správné a přesvědčivé. Soud proto vyžádá posudek PK MPSV ČR, v němž posudková komise doplní stávající posudkové hodnocení onemocnění osteoporózou z hlediska konkrétních námitek stěžovatele učiněných v průběhu řízení před soudem, tzn. zhodnotí všechny naměřené denzitometrické hodnoty, tj. včetně krčku stehenní kosti a přesvědčivě je zdůvodní a na základě posudkového hlediska uvedeného v příslušné kapitole a oddílu přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. zařadí toto onemocnění pod konkrétní položku a vyjádří se, do jaké míry postižení krčku stehenní kosti s hodnotou T-3,75 ovlivňuje hodnocení

osteoporózy, proč toto zdravotní postižení není rozhodující příčinou DNZS. Stanoví míru poklesu schopnosti soustavně výdělečné činnosti zdravotního pro toto postižení, které stěžovatel považuje za hlavní příčinu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, aby bylo najisto postaveno, které zdravotní postižení je určující pro správné posouzení zákonných podmínek plné invalidity ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Po takto doplněném dokazování krajský soud o žalobě stěžovatele znovu rozhodne.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. března 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu